

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Riigikogu
riigikogu@riigikogu.ee

Teie 15.04.2025
Meie 30.04.2025

nr 2-3/15-299;
nr 10-4/3514-2

Vastus Riigikogu liikme kirjalikule küsimusele

Olete pöördunud uuesti kirjaliku küsimusega viidates õiguskantsleri seisukohale, milles on analüüsitud Riigikogu liikmete juurdepääsu asutusesiseseks kasutuseks tunnistatud teabele. Olete seisukohal, et õiguskantsler on leidnud, et kui Riigikogu liige küsib eelarvevahendite kasutamist puudutavat avaliku võimu valduses olevat dokumenti kirjaliku küsimusega (Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse ehk RKKTS § 147 tähenduses), siis pole valitsuse liikmel õiguslikku alust dokumendi andmisest keelduda.

Juhime tähelepanu, et õiguskantsler on oma seisukohas pigem viidanud, et RKKTS-i regulatsioon on puudulik ning seda tuleks täiendada. Täpsemalt on õiguskantsler oma seisukohas leidnud, et on küsitav, kas ja millises ulatuses saaks RKKTS üldse juurdepääsupiirangu aluste osas AvTS-ile viidata (vt RKÜKo 26.04.2016 3-2-1-40-15 punktid 43-46 ja RKHKo 20.10.2008 3-3-1-42-08 p 14) ning seetõttu võiks RKKTS reguleerida vähemalt teabele juurdepääsu piiramise peamisi aspekte. Samuti on õiguskantsler palunud samas seisukohas kaaluda RKKTS-i täpsustamist.

RKKTS on eriseadus AvTS-i suhtes¹. RKKTS-i eelnõu seletuskirjast nähtub samuti, et AvTS oli üldseadusena RKKTS-i koostamise aluseks². Riigikohus on leidnud, et konstitutsioonilises seaduses ei pea kordama lihtseaduses sätestatud, kui kordamata jätmise tõttu õigusselgus ei vähene ning tegemist ei ole olemuslikult konstitutsioonilise seaduse reguleerimisalasse kuuluva küsimusega. Kaudne viitamine lihtseadusele on selliselt juhul lubatav.³

Justiits- ja Digiministeeriumis valminud avaliku teabe seaduse analüüsis⁴ on samuti nimetatud teemat käsitletud ja nenditud, et hetkel kehtiv regulatsioon ei ole õigusselge.

Tõlgenduse vastu, et Riigikogu liikmele tuleb väljastada asutusesiseseks kasutamiseks tunnistatud dokument, räägib ka see, et RKKTS § 148 lõige 2 näeb ette, et Riigikogu esimees teeb Riigikogu liikme kirjalikule küsimusele antud vastuse teatavaks ka kõigile teistele Riigikogu liikmetele. See omakorda muudaks teabe asutusesiseseks kasutamiseks tunnistamise sisutühjaks.

¹ Tallinna halduskohus, 25.03.2015, 3-13-702, kohtu põhjendused, p 5

² Riigikogu kodukorra seaduse muutmise seaduse eelnõu (177 SE) seletuskiri:

<https://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/d2d5a237-de9d-30fb-a5e4-b9fe4e04d6f7/riigikogu-kodukorra-seaduse-muutmise-seadus/>.

³ RKHKo 20.10.2008, 3-3-1-42-08, p 14

⁴ Avaliku teabe seadus: võimalikud kitsaskohad ja lahendused. Analüüs

<https://www.justdigi.ee/sites/default/files/documents/2025-01/AvTS%20kitsaskohtade%20anal%C3%BC%C3%BCs-1.pdf>

RKKTS-i kommenteeritud väljaande kohaselt on Riigikogu juhatuse kehtestatud korra alusel Riigikogu liikmetel õigus asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabega tutvuda juhul, kui see on tööalaselt vajalik. Vajalikkuse otsustab isik, kes on juurdepääsupiirangu kehtestanud.⁵

2024. aastal koostatud Riigikogu teemalehel nr 4 on samuti toodud välja, et Riigikogu liige ei saa oma staatusest tulenevalt teiselt avaliku võimu organilt, asutuselt või ametiisikult nõuda, et talle võimaldatakse teatud teabega oma silmaga tutvuda või väljastataks soovitud dokument. Riigikogu liikme omateabeõiguse puudumist korvavad Riigikogu komisjonide ulatuslikud volitused teabe ja dokumentide saamiseks. Riigikogu liige saab dokumentidega tutvuda Riigikogu komisjonide kaudu.

Eelnevast tulenevalt jätame seaduseelnõu kavandi Teile väljastamata.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

---

⁵ Riigikogu kodu- ja töökorra seadus. Kommentaarid. Tallinn 2012. § 158¹ komm 4.